

Warszawa, dnia wtorek, 18 kwietnia 2023 r.

Poz. 19

**OGŁOSZENIE NR 7/2023
PREZESA URZĘDU LOTNICTWA CYWILNEGO**

z dnia 17 kwietnia 2023 r.

**w sprawie dyrektywy zgodności nr SP-0001-2022-A R1 z dnia 15 lutego 2023 r. zmieniającej
i zastępującej dyrektywę zgodności nr SP-0001-2022-A z dnia 28 marca 2022 r. dotyczącą
duraluminiowych łopat wirnika nośnego produkcji firm Aviation Artur Trendak oraz Cellier Aviation
zabudowanych na wiatrakowcach**

Na podstawie art. 47 ust. 3 w związku z art. 23 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2022 r. poz. 1235, 1715, 1846, 2185 i 2642)

ogłasza się,

decyzję administracyjną Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego z dnia 15 lutego 2023 r. znak: LTT-3.5342.2.2022.ULC.4 w sprawie wydania dyrektywy zgodności nr SP-0001-2022-A R1, która zmienia i zastępuje dyrektywę zgodności nr SP-0001-2022-A z dnia 28 marca 2022 r. dotyczącą duraluminiowych łopat wirnika nośnego produkcji firm Aviation Artur Trendak oraz Cellier Aviation zabudowanych na wiatrakowcach, stanowiącą załącznik do ogłoszenia.

Prezes Urzędu Lotnictwa
Cywilnego

Piotr Samson

Warszawa, 2023-02-15

RZECZPOSPOLITA POLSKA
PREZES
URZĘDU LOTNICTWA CYWILNEGO

Właściciele/Użytkownicy wiatrakowców z
zabudowanymi łopatomami
duraluminiowymi produkcji Aviation
Artur Trendak i Celier Aviation

Piotr SAMSON

LTT-3.5342.2.2022.ULC.4

000000052964

DECYZJA

Na podstawie art. 47 ustawy z dnia 3 lipca 2002r.– Prawo lotnicze (Dz. U. z 2022 r. poz. 1235, 1715, 1846, 2185 i 2642.) oraz art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2022 r. poz. 2000 t.j.), dalej jako „kpa” niniejszym informujemy, że Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego w drodze decyzji administracyjnej wydaje zgodnie z wymaganiami Załącznika 8 do Konwencji [tzw. Konwencji chicagowskiej], o której mowa w art. 3 ust. 2 Ustawy Prawo lotnicze:

Dyrektywę zgodności Nr SP-0001-2022-A R1, która zmienia i zastępuje Dyrektywę zgodności Nr SP-0001-2022-A z dnia 28 marca 2022 r. dotyczącą duraluminiowych łopat wirnika nośnego produkcji firm Aviation Artur Trendak oraz Cellier Aviation zabudowanych na wiatrakowcach

UZASADNIENIE

W związku z zakończeniem badania zdarzenia lotniczego wiatrakowca typu ZEN 1/TERCEL z zabudowanymi duraluminiowymi łopatomami wirnika nośnego produkcji firmy Aviation Artur Trendak w celu unormowania eksploatacji łopat zarówno produkcji Aviation Artur Trendak oraz firmy Cellier Aviation (z uwagi na zbieżność konstrukcji i technologii produkcji) niniejsza dyrektywa zgodności wprowadza ostateczną wartość żywotności całkowitej łopat: 1000 godz. nalotu licząc od daty produkcji oraz dokonuje zmiany w przeglądach łopat wirnika nośnego polegającej na wycofaniu z obowiązku wykonywania powtarzalnych przeglądów łopat co każde 25 godzin według dotychczasowej dyrektywy, pozostawiając powtarzalne przeglądy łopat co 100 godz./lub 12 miesięcy, zgodnie z obowiązkowym biuletynem serwisowym Aviation Artur Trendak Nr 01-22 z dnia 18.08.2022 r.

Zgodnie z art.47 ust. 1 ustawy – Prawo lotnicze dla statków powietrznych nieobjętych nadzorem EASA Prezes Urzędu, w drodze decyzji administracyjnej, wydaje zgodnie z wymaganiami Załącznika 8 do Konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym, dyrektywy zgodności określające obowiązki dla użytkowników i właścicieli statków powietrznych w zakresie ciągłej zgodności do lotu statku powietrznego.

W związku z powyższym zgodnie z art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego niniejsza decyzja administracyjna wprowadzająca dyrektywę zgodności zostaje ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Urzędu Lotnictwa Cywilnego i będzie uznana za doręczoną stronom z upływem 14 dni od dnia jej publikacji.

POUCZENIE

1. Od decyzji wydanej przez Prezesa Urzędu stronie nie służy odwołanie, jednak strona może, zgodnie z przepisami art. 127 § 3 i art. 129 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. 2022 r. poz. 2000 t.j.), dalej jako „KPA” zwrócić się do Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Jeśli strona nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, ul. Jasna 2/4, na podstawie art. 50 § 1, art. 52 § 3, art. 53 § 1 oraz art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2022 r. poz. 329 t.j.), dalej „ustawa Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi” skargę na decyzję w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji stronie, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego. Wpis stały od skargi wynosi 200 zł. Strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego. Wniosek o przyznanie prawa pomocy, na podstawie art. 243 § 1 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, może być złożony do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego przed wszczęciem postępowania lub w jego toku. Wniosek jest wolny od opłat sądowych.
3. Strona może, na podstawie art. 127a § 1 kpa, w trakcie biegu terminu do złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, o którym mowa w punkcie 1 pouczenia, złożyć Prezesowi Urzędu Lotnictwa Cywilnego oświadczenie o zrzeczeniu się prawa do złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Z dniem doręczenia takiego oświadczenia, przez ostatnią ze stron postępowania, niniejsza decyzja staje się ostateczna, prawomocna i nie przysługuje od niej prawo do wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Z upoważnienia Prezesa ULC

Marcin Perkowski

Zastępca Dyrektora Departamentu Techniki Lotniczej

(pismo zostało wydane w postaci elektronicznej
i opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Załącznik:

Dyrektywa Zdatności Nr **SP-0001-2022-A R1**

SP-0001-2022-A R1

**RZECZPOSPOLITA POLSKA
URZĄD LOTNICTWA
CYWILNEGO**

ul. Marcina Flisa 2
02-247 Warszawa
Tel. (4822) 520 73 36, Fax. (4822) 520 73 73

**REPUBLIC OF POLAND
CIVIL AVIATION AUTHORITY**

**DYREKTYWA ZDATNOŚCI
AIRWORTHINESS DIRECTIVE****Nr/No: SP-0001-2022-A R1**

Data wydania: 15 Luty 2023 r.
Issued: 15 February 2023

Niniejsza dyrektywa zgodności została wydana zgodnie z art. 47 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2022 r. poz. 1235, 1715, 1846, 2185 i 2642)

Uwaga: Każda mająca zastosowanie dyrektywa zgodności musi być wykonana zgodnie z jej wymaganiami, chyba że Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego ustalił inaczej w drodze kolejnej dyrektywy.

*This AD is issued in accordance with art. 47 of Aviation Law Act of 3 July 2002 (the Journal of Law of 2022, item 1235, 1715, 1846, 2185 and 2642).
Note: Any applicable airworthiness directive must be carried out within the requirements of that airworthiness directive, unless otherwise specified by President of the Civil Aviation Authority.*

Posiadacz zatwierdzenia projektu: Aviation Artur Trendak oraz Cellier Aviation
Design Approval Holder's Name:

Świadectwo Typu / Orzeczenie zgodności

(Nr Arkusza Danych -TCDS): UL-AG.15.012.003 oraz USP-005

**Type Certificate / Certificate of Approval
(TCDS Number(s)):**

UL-AG.15.012.003 and USP-005

Oznaczenia typu/wersji:

Nie dotyczy

Type/Model designation(s):

Not applicable

Wejście w życie: SP-0001-2022-A R1

Obowiązuje od dnia publikacji niniejszej dyrektywy.

Effective Date:

The date of publication of this AD

Dyrektywy zagraniczne:

Nie dotyczy

Foreign AD:

Not applicable

Zmiana: Niniejsza dyrektywa SP-0001-2022-A R1 z dnia 15 Lutego 2023 r. zmienia i zastępuje dyrektywę SP-0001-2022-A z dnia 28 Marca 2022 r.

Revision: This AD SP-0001-2022-A R1 dated 15 February 2023 revises & supersedes AD SP-0001-2022-A dated 28 March 2022.

Rozdział ATA:

nie dotyczy

Chapter ATA:

Not applicable

Producent: Aviation Artur Trendak; Celier Aviation

Manufacturer(s):

Zastosowanie: duraluminiowe komplety łopat wirnika nośnego (WN) wiatrakowców produkcji firm Aviation Artur Trendak
zabudowane na ZEN 1/ TERCEL oraz Celier Aviation, nieograniczone wyłącznie do tych typów.

SP-0001-2022-A R1

Applicability: *duralumin sets of rotor blades of gyroplane installed on, but not limited to Aviation Artur Trendak gyroplane ZEN 1/ TERCEL or Cielier Aviation*

Określenie: Dla celów niniejszej dyrektywy zdatowności zastosowanie ma obowiązkowy biuletyn serwisowy **Nr 01-22** z dnia 18.08.2022 r. dostępny na stronie internetowej Aviation Artur Trendak

Definitions: *For the purpose of this AD, the following **01-22 Trendak Mandatory Service Bulletin** applies available on "Aviation Artur Trendak" internet web site.*

Dotyczy: Ograniczenia żywotności całkowitej duraluminiowych łopat wirnika nośnego produkowanych przez firmy Aviation Artur Trendak i Cielier Aviation oraz wprowadzenia zmian w eksploatacji.

Subject: *Limitation of duralumin main rotor blades' life time, produced by Aviation Artur Trendak and Cielier Aviation and implementation of operation changes.*

Przyczyna wydania:

Reason for the issuance:

Przeprowadzona analiza przyczyn zdarzenia lotniczego związanego z oderwaniem się duralowej łopaty wirnika nośnego w locie wiatrakowca ZEN 1/TERCEL oraz wnioski przedstawione w opublikowanym „Raporcie Końcowym Nr 5260/2019” z badania wypadku lotniczego wiatrakowcu ZEN 1/ TERCEL wydanym przez Państwową Komisję Badania Wypadków Lotniczych (PKBWL).

The analysis of causes of the aviation accident related to the breaking off the duralumin blade of the ZEN 1/TERCEL gyroplane during flight as well as conclusions presented in the published "Final Report No 5260/2019" from the investigation of the ZEN 1/TERCEL gyroplane accident issued by the Polish State Commission on Aircraft Accidents Investigation.

Działania korygujące i czas realizacji:

Required actions and Compliance time:

Ustala się limity żywotności i czynności obsługowych dla łopat wirnika i ich zamocowania, a wszyscy właściciele/ użytkownicy wiatrakowców z zabudowanymi duralowymi łopatami wirnika nośnego (WN) produkcji firm Aviation Artur Trendak lub Cellier Aviation zobowiązani są do wykonania następujących działań:

- (1) Ograniczenia całkowitej żywotność duralowych łopat wirnika nośnego do 1000 godzin lotu (od daty produkcji).
- (2) Wykonania przeglądu łopat WN przed najbliższym lotem zgodnie z **pkt. (3)** dyrektywy **SP-0001-2022-A R1**, jeśli nie wykonano go w ramach działań nakazanych dyrektywą zdatowności do lotu nr SP-0001-2022-A oraz procedurą opisaną w obowiązkowym biuletynie serwisowym Aviation Artur Trendak nr 01-20 z dnia 25.11.2019 r.
- (3) Łopaty z nalotem do 1000 godz. (od daty produkcji) – wymagane jest wykonywanie powtarzalnych przeglądów łopat WN co 100 godz. lotu lub 12 miesięcy (co nastąpi pierwsze), zgodnie z procedurą opisaną w biuletynie serwisowym Aviation Artur Trendak **nr 01-22**.
Podczas przeglądu nasadowej części łopaty i elementów wirnika (po zdemontowaniu łopat i łącznika (hubbar) i dokładnym umyciu) szczególną uwagę należy zwrócić na wszelkiego rodzaju uszkodzenia, a w szczególności na zarysowania, otarcia, pęknięcia, deformacje. Obowiązkowo należy wykonać kontrolę defektoskopową metodą penetracyjną łopat i elementów duralowych wirnika nośnego na obecność pęknięć, zgodnie z pkt. 5) w/w biuletynie serwisowego.
- (4) Jeżeli podczas przeglądu wg pkt. (2) i (3) nie stwierdzono pęknięć oraz widocznych uszkodzeń lub trwałych deformacji na łopatach i ich łącznikach, łopaty i elementy wirnika nośnego zmontować zgodnie z procedurą zawartą w biuletynie serwisowym **nr 01-22** i przekazać do eksploatacji, w przeciwnym przypadku cały wirnik musi być wycofany z eksploatacji.
- (5) Obowiązkowo należy wymienić samohamowne nakrętki śrub mocowania łopat oraz elementów wirnika nośnego o każdorazowym ich demontażu.
Uwaga: Wszystkie zastosowane nakrętki samohamowne są nakrętkami jednorazowego użytku.
- (6) Przeglądy wykonane zgodnie z Dyrektywą Zdatowności **SP-0001-2022-A** przed wejściem w życie Dyrektywy Zdatowności **SP-0001-2022-A R1** uważa się za spełniające jej wymagania, pod warunkiem, że wykonano kontrolę defektoskopową metodą penetracyjną nasadowej części łopat wirnika z wynikiem kwalifikującym je do ponownej zabudowy.

SP-0001-2022-A R1

The following service life limits and maintenance activities are established for the rotor blades and their attachment and all owners / operators of gyroplanes with installed duralumin main rotor blades made by Aviation Artur Trendak or Cellier Aviation Companies are required to perform the following actions:

- (1) The lifetime of all duralumin blades is limited to 1,000 flying hours (since new - date of production).
- (2) Inspect the rotor blades before first flight in accordance with item (3) AD No SP-0001-2022-A R1, if not performed as a part of activities mandated by Airworthiness Directive No. SP-0001-2022-A and the procedure described in the mandatory service bulletin No 01-20, of November 25, 2019 issued by Aviation Artur Trendak.
- (3) The blades with less than 1000 flight hours (one thousand since new) – repetitive inspections are required of main rotor blades every 100 flights hours/ or every 12 months, whichever comes first, in accordance with the procedure described in mandatory service bulletin No. 01-22 of August 18, 2022, issued by Aviation Artur Trendak.
During inspection of the root part of blades and rotor elements (after disassembling the blades and the hubbar and washing them thoroughly), special attention should be paid to all types of damages, in particular scratches, chafing, cracks and deformations. It is mandatory to perform a defectoscopy inspection of the blades and duralumin elements of the main rotor for the presence of cracks, using the dye-penetrant method in accordance with point 5) of the aforementioned service bulletin.
- (4) If, when inspecting in accordance to point (2) and (3) no cracks, visible damages or permanent deformations are found on the blades and their hubbars, the blades and main rotor elements should be assembled in accordance with the procedure contained in the service bulletin No. 01-22 and put into operation. Otherwise the entire rotor must be withdrawn from operations.
- (5) Replace self-locking nuts of main rotor blades mounting bolts each time they are loosened or removed.
Note: All self-locking nuts used are disposable nuts.
- (6) Inspections carried out in accordance with the Airworthiness Directive SP-0001-2022-A before the entry into force of this Airworthiness Directive - SP-0001-2022-A R1 are considered to meet its requirements, provided that a dye-penetrant inspection of the blades rotor root was performed and its result qualifying the blades for re-installation.

Dokumentacja związana (Biuletyn Obowiązkowy):**Ref. publications (Mandatory Bulletin):**

- Biuletyn serwisowy Nr 01-22 z dnia 18 Sierpnia 2022r , wydany przez Aviation Artur Trendak.
- Mandatory Service bulletin 01-22 of August 18, 2022, issued by Aviation Artur Trendak.

Uwagi:**Remarks:**

1. Na odpowiednio uzasadnione żądanie strony Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego może zaakceptować alternatywny sposób spełnienia tej dyrektywy zgodności.
2. Na pytanie dotyczące technicznych aspektów tej dyrektywy zgodności można się zwracać do:

Urząd Lotnictwa Cywilnego
Departament Techniki Lotniczej/ Inspektorat Certyfikacji Wyrobów Lotniczych.
Tel. (4822) 520 73 36, Fax. (4822) 520 73 73

1. If requested and appropriately substantiated, the President of the Civil Aviation Authority can approve Alternative Method of Compliance for this AD.
2. For any questions concerning the technical content of the requirements in this AD, please contact:

Civil Aviation Authority
Aviation Technical Department, Certification of Aeronautical Products Inspectorate
Tel. (4822) 520 73 36, Fax. (4822) 520 73 73